

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

3 da settember 2024

4 da settember 2024

708/2024

Incumbensa da la cumissiun CFC

concernent l'avegnir da las scolas grischunas (emprima sutsegnadra Favre Accola)

Resposta da la Regenza

Cun il conclus dals 12 da mars 2024 (prot. nr. 223/2024) ha la Regenza incumbensà l'Uffizi per la scola populara ed il sport (USS) da realisar mesiras per examinar reducziuns dals custs en il sector da la scola speziala. En in emprim pass duai vegnir introducì in monitoring. Sco segund pass duain vegnir analisads ils motivs per la quota da scola speziala pli auta, ed ensemen cun ils portaders da scola duain vegnir definidas mesiras. En in terz pass duain las mesiras definidas vegnir realisadas tar ils portaders da scola che han ina quota da scola speziala pli auta resp. ina ferma creschientscha da la quota. En la surproxima revisiun parziala da la Lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun (Lescha da scola; DG 421.000) vegn tractà il sector da la pedagogia speziala. Las vischnancas ed ils partenaris socials pon alura prender part a la discussiun. Per la Regenza èsi necessari da controllar il svilup dal bassegn da scola speziala en secturs parzials (p.ex. impediment da lingua). Ella renconuscha dentant er l'impurtanza da la diagnosa tempriva. In instrument impurtant da la diagnosa tempriva è – ord vista da la Regenza – la prevenziun en furma da promoziun integrativa, sco quai ch'ella è oz etablida. Cun acceptar l'incumbensa Michael (PCG 3/2016-2017, p. 473), e cuntrari a l'incumbensa qua avant maun, ha il Cussegl grond percenter incumbensà la Regenza da metter l'instrucziun da promoziun preventiva en la cumpetenza dals portaders da scola. Plinavant pretenda l'incumbensa qua avant maun da desister d'ulteriurs spustaments da grevezzas a disfavur da las vischnancas. L'ultim temp ha il Cussegl grond dentant prendì differents conclus che chaschunan custs periodics annuals en il sector pretensius, e quai per gronda part a disfavur dal chantun (cf. en chaussa incumbensas Cahenzli-Philipp [PCG 2/2022-2023, p. 233]: + 0,8 miu. francs, incumbensa Degiacomi [PCG 5/2022-2023, p. 781]: + 1,3 miu. francs, incumbensa Gartmann-Albin [PCG 5/2022-2023, p. 778]: + 2,2 miu. francs). Entant che la participaziun dals portaders da scola als custs per la scolaziun speziala n'è betg sa midada, èn ils custs dal chantun creschids fermamain ils ultims onns pervia da la finanziaziun quasi cumpletta. La participaziun dals portaders da scola als custs importa 7665 francs per onn e per scolara u scolar (SeS). Quest import na correspunda betg pli als custs dad oz. Experiments da scola han principalmain l'intent d'empruvar ora novas furmas d'instrucziun e d'educaziun ubain novs

concepts pedagogics ed organisatorics. Cun ils experiments da scola ch'èn vegnids permess da la Regenza, duain vegnir fatgs tests cun novs concepts che portan in avantatg a tut ils SeS en l'entir chantun. Ils ultims 5 onns èn vegnidas inoltradas duas dumondas ch'èn vegnidas refusadas tuttas duas. La scola da Tavau ha vulì far a Wiesen in experiment da scola cun il stgalim da basa. Ils onns 2004 fin 2009 han dentant gia diesch chantuns realisà il project «4bis8» da la Conferenza da las directuras e dals directurs da l'educaziun publica da la Svizra da l'Ost pertutgant il tema «stgalim d'entrada». Las enconuschientschas structuralas èn vegnidas integradas en l'elavuraziun da la missiva tar la revisiun totala da la Lescha da scola. Plinavant ha la scola da la citad da Cuira inoltrà al Departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient in concept «Emprova da pilot Lerninsel». L'examinaziun da questa dumonda ha mussà, ch'ina gronda part da las adattaziuns pretendidas sa lascha realisar gia en il rom da la Lescha da scola existenta. Ord vista da la Regenza han ils purtaders da scola gia oz vastas cumpetenzas d'agir entaifer las prescripziuns legalas. En l'avegnir vegn il USS a cusseglar ils purtaders da scola anc pli sistematicamain en quest regard. Areguard ils models u concepts (sco model structural stgalim secundar I, furma da scolaziun e da promoziun e.u.v.) sco er areguard ils princips pedagogics (sco activaziun cognitiva, differenziaziun, model da Cuira) èsi medemamain chausa dals purtaders da scola da fixar quels per l'instrucziun. Er decidan ils purtaders da scola per gronda part sezs, sch'els vulan metter a disposiziun purschidas supplementaras (p.ex. purschidas da time-out, lavur sociala da scola). Ils purtaders da scola pon applitgar gia oz furmas d'instrucziun sco classas d'annadas, classas cun pliras annadas, co-teaching, teamteaching, classas d'introducziun u scolars dal di. Plinavant vegnan applitgads sin il stgalim secundar I er models da scola tenor la Conferenza da las directuras e dals directurs chantunals da l'educaziun publica (model integrà, model cooperativ, model dividì). Per dentant pudair garantir la mobilitad e la giustia da la furmaziun ston ils purtaders da scola ademplir stringentamain il Plan d'instrucziun 21 GR ed observar la tavla da lecziuns, e quai independentamain dal model offrì e dal concept pedagogic.

Sa basond sin questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond da refusar questa incumbensa.

Il president:

Dr. Jon Domenic Parolini

En num da la Regenza

Il chancelier:

Daniel Spadin